[2021] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 188

ਭੂਪੇਂਦਰ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ

(2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1279)

ਅਕਤੂਬਰ 29, 2021

[ਡਾ. ਧਨੰਜਯ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ ਅਤੇ ਬੀ. ਵੀ. ਨਾਗਰਤਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਜ਼ਮਾਨਤ: ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ 60 ਸਾਲਾ ਔਰਤ - ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਛਲੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ - ਚਾਰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੰਜਵੀਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ - ਸਥਿਰਤਾ - ਰੱਖੀ - ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਗਲਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਇਹ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਿੱਧਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਨਾਲ ਹੀ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 **ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਉਲਟ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19, 20] [199-ਬੀ-ਡੀ]**

1.2 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਚਾਰ ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਸ਼ਾਰਪ ਸ਼ੂਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਅਕ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ

ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਕੱਢੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਫਾਇਰ ਆਰਮਜ਼ ਖਰੀਦਣ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਪੀ ਨੂੰ 40,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਐਡਵਾਂਸ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਤਿੰਨ ਕਟਾ ਅਤੇ ਦਸ ਕਾਰਤੂਸ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਹਥਿਆਰ ਏਐਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 12, 15] [194-ਸੀ-ਡੀ; 196-ਸੀ-ਈ]

1.3 ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਤਲ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16] [196-ਐੱਫ-ਐੱਚ]

ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) (2018) 12 ਐਸਸੀਸੀ 129; *ਮਹੀਪਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ* (2020) 2 ਐਸਸੀਸੀ 118; *ਰਮੇਸ਼ ਭਵਨ ਰਾਠੌੜ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਨਭਾਈ ਹੀਰਾਭਾਈ ਮਕਵਾਨਾ ਕੋਲੀ* (2021) 6 ਐਸਸੀਸੀ 230; *ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ* 2021 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 633 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

(2018) 12 ਐਸਸੀਸੀ 129	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 11
(2020) 2 ਐਸਸੀਸੀ 118	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 17
(2021) 6 ਐਸਸੀਸੀ 230	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 18

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1279

ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 11.08.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬੈਂਚ ਨੇ 2021 ਦੀ ਐਸ.ਬੀ. ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਭਿੰਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 11627 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ।

ਨਮਿਤ ਸਕਸੈਨਾ, ਅਵਨੀਸ਼ ਮੈਥਾਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਰੂਸ਼ੀ ਧਵਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਵਿਵੇਕ ਸੂਦ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਿਤਿਕਾ ਝੁਰਾਨੀ, ਮਿਲਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਕਸ਼ਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਪਾਂਡੇ, ਬ੍ਰਿਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਧੂਲ, ਡਾ. ਪੂਜਾ ਝਾਅ, ਨੰਦਿਤਾ ਝਾਅ, ਵਿਸ਼ਵ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਜੈਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੇ 11 ਅਗਸਤ 2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਪੀਲ 'ਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

2. 2017 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 732 ਮਥੁਰਾਘਾਟ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ 18601 ਦੀ ਧਾਰਾ 147, 148, 149, 323, 341, 307, 302 ਅਤੇ 336 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:

"6. ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਜੇ ਪਾਲ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਚੌਥੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਫਰਕ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਹ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਗਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਪੰਜਵੀਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਤੰਬਰ ਵਿਚ ਦਾਨਸਿੰਘ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਸਨ

[1] "ਆਈਪੀਸੀ"

2015. ਦਾਨ ਸਿੰਘ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਤਹਿਤ 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 466 ਥਾਣਾ ਕੁਮਹੇਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦਾਨਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਦਾਨਸਿੰਘ ਦਾ 11 ਸਤੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. 12 ਸਤੰਬਰ 2017 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147, 148, 149, 323, 341, 307, 302 ਅਤੇ 336 ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 3/25 ਅਤੇ 4/25 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ 2017 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 732 ਮਥੁਰਾਘਾਟ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ੩ ਅਕਤੂਬਰ ੨੦੧੭ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ 19732 ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ 28 ਦਸੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018, 5 ਸਤੰਬਰ 2019 ਅਤੇ 8 ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 5 ਸਤੰਬਰ 2019 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

> "5. [...] ਆਈ.ਓ. ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਲਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲੋਂ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਈਐਮਈਆਈ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਬਾਈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਸਿਮ ਜੋ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੇਟੇ ਅਨੇਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਭੂਰੀਆ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਆਏ ਅਤੇ ਦਾਨਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸ਼ੂਟਰ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹਰਕਤ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੇਟੇ ਅਨੇਕ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ।

6. 8 ਸਤੰਬਰ 2020 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੌਥੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

7. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਪੰਜਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ

(i) ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੈ;

(ii) ਉਹ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ;

---

[2] "ਆਈਪੀਸੀ"

(iii) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਣਉਚਿਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;

(iv) ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਜੇਪਾਲ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(v) ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ; ਅਤੇ

(vi) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਨਮਿਤ ਸਕਸੈਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

(i) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਏ. ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਚਾਰ ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਪ ਸ਼ੂਟਰ ਵਜੋਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬੇਟੇ ਅਨੇਕ, ਜੋ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵੀ ਹੈ; ਅਤੇ

ਬੀ. ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਰੱਖਿਅਕ ਸੀ;

(ii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 8 ਸਤੰਬਰ 2020 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ;

(iii) ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(iv) ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਜੇਪਾਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ;

(v) ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਕਤਲ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਤਹਿਤ 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 466 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸ਼ਾਰਪ ਸ਼ੂਟਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(vi) ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕਾਰ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਰਪ ਸ਼ੂਟਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਬਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਅਤੇ

(vii) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਵੇਕ ਸੂਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

(i) ਘਟਨਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;

(ii) ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਜਦਕਿ ਸਿਰਫ ਦੋ ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ;

(iii) ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(iv) ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 60 ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ;

(v) 58 ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 28 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(vi) ਅਨੇਕ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਥਿਤ ਸ਼ਾਰਪ ਸ਼ੂਟਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਣਸੁਖਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

10. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਿਤਿਕਾ ਝੁਰਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

(i) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ;

(ii) ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਜੇਪਾਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ

(iii) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

---

[3] (2018) 12 ਐਸਸੀਸੀ 129

11. ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) 3, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

"17. ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹਨ: (i) ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ; (ii) ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ; ਅਤੇ (iii) ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ; (iv) ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (v) ਉਸ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸੂਚੀ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

12. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ (ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ) ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ"। ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਗਲਤ ਹਨ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 176 ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:

(i) ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਚਾਰ ਸਿਮ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਰਪ-ਸ਼ੂਟਰ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

(ii) ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਅਕ ਸੀ ਜੋ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।

13. ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ:

1. ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ: [xxxxxxxx00] (ਓਮਵਤੀ): - ਇਸ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਦੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਮਿਤੀ 01.08.2017 ਤੋਂ ਕੇਸ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨੰਬਰ 01.08.2017 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਤੀ 09.09.2017 ਤੱਕ ਸਰਗਰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਈਐਮਈਆਈ ਨੰਬਰ [xxxxxxxxxxxxxxx810] ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮਿਤੀ 09.09.2017 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਈਐਮਈਆਈ: [xxxxxxxxxxxxxxx810] ਦੇ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਿਮ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। [xxxxxxxxxxxx810]ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

[xxxxxxx36] ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 11.09.2017 ਤੱਕ ਸਰਗਰਮ ਸੀ।

2. ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ [xxxxxxxx36] (ਓਮਵਤੀ): - ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ [xxxxxxxxxxx36] ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਗੁੱਡੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਸਬੋਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਭਰਤਪੁਰ, ਓਮਵਤੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ: [xxxxxxxxxxxxxxx810] ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ: [xxxxxxxxxxxxx00] ਤੋਂ ਕਾਲਾਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸੇ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ [xxxxxxxxxx36] ਵੀ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਓਮਵਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਗੁੱਡੀ ਦੁਆਰਾ। ਜਦੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ [xxxxxxxx36] ਦੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ 11.09.2017 ਦੀ ਮੋਬਾਈਲ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਕੁਮਹੇਰ, ਨਗਲਾ ਬਘੇੜਾ ਪੋਸਟ ਬੈਰਾਈ, ਆਨੰਦ ਨਗਰ, ਭਰਤਪੁਰ, ਰਣਜੀਤ ਨਗਰ, ਭਰਤਪੁਰ, ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨੇੜੇ: ਭਰਤਪੁਰ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਕਤ ਨੰਬਰ ਤੋਂ, ਉਸਨੇ ਕਈ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ [xxxxxxxxxxx31] ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

14. ਜਿਸ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਹ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਸ਼ਾਰਪ ਸ਼ੂਟਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋ ਹੋਰ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਸਨ ਜੋ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"7. ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ: [xxxxxxxxx57] (ਓਮਵਤੀ): - ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ: [xxxxxxxxxx57] ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਦੀਪ ਪੁੱਤਰ ਉਦੈਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਬਦੀਕਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਕਥੂਮਾਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਅਲਵਰ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਆਈਐਮਈਆਈ [xxxxxxxxxxxx960] ਵੀ ਨਿਰੰਤਰ ਵਰਤੋਂ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਯਾਨੀ 11.09.2017 ਨੂੰ, ਇਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਸਥਾਨ ਅਸ਼ੋਕ ਨਗਰ, ਨੇੜੇ: ਸੁਭਾਸ਼ ਨਗਰ, ਭਰਤਪੁਰ, ਨਾਗਲ ਗੰਗਾ, ਤਹਿਸੀਲ: ਕੁਮਹੇਰ, ਕੁਮਹੇਰ, ਰਾੜਾ ਵਜੋਂ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਈਐਮਈਆਈ ਅਧਾਰਤ ਸੀਡੀਆਰ [ਐਮ] ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ [xxxxxxxx89] ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਨੰਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਓਮਵਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਧੀਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ [xxxxxxxx89] (ਓਮਵਤੀ): - ਇਹ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ [xxxxxxxxxxx89] ਓਮਵਤੀ ਪਤਨੀ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਸਬੋਰਾ, ਥਾਣਾ ਕੁਮਹੇਰ, ਭਰਤਪੁਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨੰਬਰ ਦੀ ਸੀਡੀਆਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ

ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਈਐਮਈਆਈ ਨੰਬਰਾਂ [xxxxxxxxxxxx970] ਅਤੇ [xxxxxxxxxxxx960] ਦੇ ਕਿਸੇ ਯੰਤਰ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਆਈਐਮਈਆਈ ਨੰਬਰ ਦਾ ਸੀਡੀਆਰ [xxxxxxxxxxxx960] ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ [xxxxxxxxxx57] ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ: [xxxxxxxx57] ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਓਮਵਤੀ ਪਤਨੀ ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ ਸਬੋਰਾ, ਕੁਮਹੇਰ, ਭਰਤਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਈਐਮਈਆਈ [xxxxxxxxxxxx970] ਅਤੇ [xxxxxxxxxxxx960] ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਮੋਬਾਈਲ ਹੈਂਡਸੈੱਟ ਤੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। 11.09.2017 ਨੂੰ - ਭਾਵ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ, ਇਸ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਅਸ਼ੋਕ ਵਿਹਾਰ, ਸੁਭਾਸ਼ ਨਗਰ, ਭਰਤਪੁਰ, ਕੁਮਹੇਰ, ਰਣਜੀਤ ਨਗਰ, ਭਰਤਪੁਰ, ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਭਰਤਪੁਰ ਆਦਿ ਵਜੋਂ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

15. ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਕੱਢੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਫਾਇਰ ਆਰਮਜ਼ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੂੰ 40,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਐਡਵਾਂਸ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਤਿੰਨ ਕਟਾ ਅਤੇ ਦਸ ਕਾਰਤੂਸ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਹਥਿਆਰ ਅਨੇਕ ਸਿੰਘਤ ਭਰਤਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ (ਦਾਨਸਿੰਘ) ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਉਲਟ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਜੇਪਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

16. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੦੨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਤਲ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.]

17. **ਮਹੀਪਾਲ** ਬਨਾਮ **ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ** [4] ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਜਸਟਿਸ ਡੀਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ) ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ:

> "13. ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ (ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੈਟਰਜੀ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ, 2010 ਦਾ ਸੀਆਰਐਮ ਨੰਬਰ 272, ਮਿਤੀ 11-1-2010 (ਕੈਲ)] ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੈਟਰਜੀ [ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੈਟਰਜੀ, (2010) 14 ਐਸਸੀਸੀ 496 : (2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਐਲ) 765] । ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੈਟਰਜੀ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ, 2010 ਦੇ ਸੀਆਰਐਮ ਨੰਬਰ 272, ਮਿਤੀ 11-1-2010 (ਕੈਲ)) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਡੀਕੇ ਜੈਨ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 499-500, ਪੈਰਾ 9-10)
>
> "9. ... ਇਹ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੈਟਰਜੀ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ, 2010 ਦਾ ਸੀਆਰਐਮ ਨੰਬਰ 272, 11-1-2010 (ਕੈਲ)) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵੀ ਇਹ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕਰੇ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ, ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਇਹ ਹਨ:
>
> (i) ਕੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁੱਢਲਾ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ;
>
> (ii) ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ;
>
> (iii) ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ;
>
> (iv) ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਭੱਜਣ ਦਾ ਖਤਰਾ;
>
> (v) ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ, ਵਿਵਹਾਰ, ਸਾਧਨ, ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ;

---

[4] (2020) 2 ਐਸਸੀਸੀ 118

(vi) ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ;

(vii) ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ਾ; ਅਤੇ

(viii) ਬੇਸ਼ਕ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ।

***

10. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਅਤੇ ਯੰਤਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। [...]

15. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ [*ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੈਟਰਜੀ,* (2010) 14 ਐਸਸੀਸੀ 496: (2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 765] ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। *ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ* [*ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ,* (2013) 16 ਐਸਸੀਸੀ 797: (2014) 6 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 405], *ਨੀਰੂ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [ਨੀਰੂ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ,* (2014) 16 ਐਸਸੀਸੀ 508: (2015) 3 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 527], *ਵਿਰੁਪਾਕਸ਼ੱਪਾ ਗੌੜਾ ਬਨਾਮ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ [ਵਿਰੁਪਾਕਸ਼ੱਪਾ ਗੌੜਾ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ,* (2017) 5 ਐਸਸੀਸੀ 406: (2017) 2 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 542] *ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਿਮਾਨੰਦ ਮਿਸ਼ਰਾ* [*ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਿਮਾਨੰਦ ਮਿਸ਼ਰਾ,* (2018) 10 ਐਸਸੀਸੀ 516: (2019) 1 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 325]

18. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"16. ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ, ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਪਰਵੇਨਿੰਗ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ

(ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ **ਰਮੇਸ਼ ਭਵਨ ਰਾਠੌੜ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਨਭਾਈ ਹੀਰਾਭਾਈ ਮਕਵਾਨਾ ਕੋਲੀ** [5]) ਅਤੇ **ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਇੰਦਰ**[6] **ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਦੇਖੋ**)

19. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਓਵਰਟ ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਈ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੈਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੇ 11 ਅਗਸਤ 2021 ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 7 ਨਵੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰੇਗਾ।

21. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਜਾਂ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

22. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

[5] (2021) 6 ਐਸਸੀਸੀ 230

[6] 2021 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 633

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

MANJEET SINGH
E. No. P/1882/2007 Advocate
Chamber No. 417 2nd Flour
Civil Courts, Rajpura
Mobile: 98726-56669